

Regiodeals: het aanbod van Overijssel

Door Boele Staal, Commissaris van de Koning, namens Gedeputeerde Staten provincie Overijssel

Het kabinet zet stevig in op samenwerking met regionale overheden, zodat regionale knelpunten kunnen worden weggenomen en nationale doelstellingen gerealiseerd. Dat is, denken wij, een zeer effectieve en productieve keuze. Opgaven spelen decentraal en moeten daar ook worden aangepakt. Oplossingen dragen bij aan Rijksdoelstellingen: een sterkere BV Nederland, CO2 reductie, klimaatadaptatie, innovatie, etc. In de regio zitten de mensen, de bedrijven, de kennisinstellingen, de maatschappelijke organisaties en gemeenten, provincies en waterschappen die het samen moeten doen. Voor de provincie Overijssel geldt: de lijntjes zijn kort. Wij kennen de mensen en de instituties, zij kennen ons. Met een helicopterview en vanuit onze ongebonden positie organiseren we de zaken slim, brengen we partijen met elkaar in contact, verknopen we initiatieven en jagen we innovaties aan.

Wij hebben de laatste jaren samen met onze regionale partners fors geïnvesteerd. Met een weloverwogen programmatische aanpak hebben we steeds voor de lange termijn gekozen. Met succes, Overijssel staat er goed op. We zijn trots op onze provincie, haar ondernemers en haar inwoners. Overijssel biedt een uitstekende balans tussen wonen en werken. Wij hebben niet voor niets de bijnaam 'Tuin van Nederland'. Steeds meer toeristen weten de weg te vinden naar onze provincie, ook vanwege de culturele voorzieningen en de rijke historie. Ons Hanze-verleden is niet alleen in de oude steden terug te vinden, maar ook in het huidige economische landschap. De Overijsselse economie is veerkrachtig en presteert bovengemiddeld goed. Typerend is de relatief grote vertegenwoordiging van het MKB. Daarbinnen zien we weer veel familiebedrijven, wat door de bank genomen staat voor waardecreatie op de lange termijn, een goede band tussen werkgevers en werknemers en een stevige inbedding in de lokale gemeenschappen. Mede daardoor kent Overijssel een 'hoge gunfactor'.

Samenwerking wordt belangrijk gevonden. Dat vinden we als provinciebestuur ook. We investeren stevig in de triple helix en stimuleren en faciliteren waar mogelijk een brede maatschappelijke samenwerking. Zo zijn er intensieve banden tussen universiteiten en onderzoeksinstituten van Twente, Wageningen, Nijmegen, Delft en Eindhoven, waarbij het bedrijfsleven zich gretig aansluit. De resultaten zijn er: veel innovaties die in technologisch opzicht dermate ver zijn ontwikkeld, dat ze gereed zijn om naar de markt te worden gebracht.

Overijssel huisvest koplopers in vele technische sectoren. De mix van hightech en human touch maakt van Overijssel de place to be voor het bedenken van slimme oplossingen voor wereldwijde maatschappelijke uitdagingen op het gebied van zorg, gezondheid, veiligheid en de circulaire economie. Het ecosysteem waar verrassende innovaties leiden tot internationaal onderscheidende producten en diensten. De combinatie van stedelijk en landelijk gebied creëert een unieke testomgeving. Als we dit willen uitbouwen, geldt het aantrekken en behouden van voldoende (top)talent als een van de grote vraagstukken voor onze provincie. Op dit moment lukt het nog onvoldoende het talent aan de regio te binden. Provincie en regiopartners nemen nadrukkelijk hun verantwoordelijkheid om structurele oplossingen aan te bieden, met een heldere human capital agenda en concrete maatregelen om het vestigingsklimaat te versterken. We kunnen dit niet alleen

en roepen het kabinet op mee te investeren. Als het ons lukt om talent, ondernemers en internationale bedrijven te halen en te behouden, gaan we de ontgroening en de krimp tegen en houden we de regio leefbaar. Bijvoorbeeld door onderwijs veel sterker te vervlechten met de arbeidsmarkt via het creëren van hybride onderwijstrajecten, en carrièreperspectief en faciliteiten te bieden voor kenniswerkers, ook uit het buitenland. Dit alles met als doel het vergroten van de innovatie- en concurrentiekracht van Overijssel en van Nederland.

Samen met Gelderland hebben we zes gezaghebbende wetenschappers de opdracht gegeven de concurrentiepositie van Oost-Nederland te analyseren. Uit hun analyse, 'De kracht van Oost-Nederland', kwam naar voren dat Overijssel drie herkenbare regio's heeft, met een eigen cultuurhistorische identiteit en economisch profiel: Zwolle, Twente en de Cleantech Regio. We kregen een goed beeld waarin deze regio's zich onderscheiden, hoe we hun specifieke kwaliteiten kunnen versterken en welke rol het Rijk daarbij zou kunnen spelen.

Mede op basis van het onderzoek "Kracht van Oost-Nederland" zien we een vijftal investeringslijnen. Het gaat economisch goed, maar we moeten ook rekening houden met tijden dat het minder gaat. Door onze economische structuur te blijven versterken en robuust te maken, zijn we beter bestand tegen toekomstige economische tegenslag. Verdere verbetering van ons vestigingsklimaat is mogelijk via betere verbindingen. Daarom willen we investeren in **Regionale Economie** en **Bereikbaarheid**. De grote transities op het gebied van energie, klimaatbestendigheid, Verduurzaming landelijk gebied en circulaire economie vragen om een forse inspanning. We zien **Energie en klimaat** en een **Vitaal platteland** vanuit dit perspectief als belangrijke investeringslijnen. Rondom goed bestuur willen we investeren in **Grensoverschrijdende samenwerking**.

Deze investeringslijnen vormen ook een rode draad in de agenda's die in onze regio's zijn opgesteld, in nadrukkelijke samenspraak met ondernemers, onderwijs, onderzoek en overheid. Onder deze investeringslijnen hangt een portfolio van projecten. Wij hebben de ambitie om als provincie voor de komende jaren € 210 miljoen te investeren. We willen en moeten samen met Rijk en regio's werk te maken van onze gezamenlijke opgaven. Met middelen, maar ook met experimenteerruimte, kennis en gezamenlijke internationale lobby. Naast onze bijdrage zullen de regionale partners bijdragen aan deze projecten. Als regionale partners nodigen we het Kabinet uit om onze inzet te verdubbelen en samen te investeren in Kansen voor Overijssel en de Kracht van Oost-Nederland.

De krachtige regio's van Overijssel

De regio Zwolle is de snelst groeiende regio buiten de Randstad. Dit heeft de regio mede te danken aan de uitstekende logistieke positie en bereikbaarheid. De regio Zwolle is te kenmerken als een hoog productieve kenniseconomie op HBO-niveau. Er zitten veel kleinere bedrijven (meer dan 90% telt minder dan 10 medewerkers) en meer dan 75% van het bedrijvenbestand is familiebedrijf. De economie is daardoor stabiel. De regio is bewezen succesvol in kunststoffen, e-commerce, health en agro food. Ze is een landelijk erkend koploper op het vlak van de klimaatadaptatie, met Zwolle als trekker van de gelijknamige Citydeal.

Twente is de regio waar technologische innovatie en ondernemerschap van oudsher in haar DNA zit. Stuwende sectoren zijn de moderne maakindustrie, High Tech Systemen en Materialen (HTSM), chemie en ICT. Van steeds grotere betekenis zijn de Universiteit Twente en Saxion, waaromheen zich een innovatief ecosysteem heeft gevormd waar de frisse ideeën van startups worden gecombineerd met de ervaring, het netwerk en de markten van bestaande ondernemers en gevestigde grootmachten. Twente is internationaal koploper op nanotech en samen met Eindhoven de motor als Nederland PhotonDelta, een internationaal leidend consortium voor Photonica. Op het gebied van medische technologie vinden baanbrekende ontwikkelingen plaats, evenals op het terrein van bemande en onbemane luchtvaart. De groeiende samenwerking met het Duitse achterland biedt daarbij nieuwe perspectieven.

De Cleantech Regio (voorheen de Stedendriehoek) ten slotte, kenmerkt zich door haar groene karakter, strategische ligging en goede bereikbaarheid in Nederland met goede verbindingen naar Oost Europa met veel exporterende en een innovatieve maakindustrie. Er zijn sterke innovatieve spelers op het gebied van papier, chemie, reststoffenverwerkers en food. Veel bedrijven en actieve burgers richten zich op cleantech. Zij zetten duurzame technologie in voor realiseren van een circularie economie en energietransitie. De regio speelt daarmee in op wereldwijde uitdagingen op het gebied van klimaat, energie en CO₂-reductie. Dat is een groeimarkt en een toekomstige banenmotor en sluit aan bij de groene omgeving en het aantrekkelijke woonklimaat. De regio heeft hierover een Citydeal gesloten.

Mede op basis van de onderzoeksresultaten uit 'de Kracht van Overijssel' zijn in alle drie de regio's agenda's opgesteld, in samenspraak met ondernemers, onderwijs, onderzoek en overheid. De agenda's staan niet los van elkaar, daar waar mogelijk zoeken de regio's de verbindingen met elkaar. In de samenwerking en de verbinding zit ook de grote kracht van onze provincie. De regionale agenda's en de goed georganiseerde samenwerking met korte lijnen en goed publiek-privaat samenspel vormen een uitstekende basis voor een programmatische aanpak, samen met het Rijk.

Investeringslijn Regionale Economie

De regionale economieën doen het goed, de economie groeit harder dan het landelijk gemiddelde. Dat is zeker te danken aan de uitstekende samenwerking binnen de Triple Helix. Er is echter geen enkele reden om achterover te leunen. Er komen nieuwe uitdagingen aan. De Brexit zal ook in Overijssel voelbaar zijn. Op een aantal kansrijke gebieden hebben we een kennisvoorsprong, maar onze Europese concurrenten zitten niet stil. We hebben de kennis en de instrumenten van het Rijk nodig om de voorsprong vast te houden en verder uit te breiden. Er liggen hier kansen voor Nederland.

De verdere digitalisering van de maatschappij vraagt om voortdurende en alerte innovatie. Deze Vierde Industriële Revolutie laat zich ook gelden op de arbeidsmarkt, waar een deel van de arbeidskrachten en een deel van de bedrijven moeite heeft de ontwikkelingen bij te houden. Op diezelfde markt hebben we tegelijkertijd extra kenniswerkers nodig.

Overijssel heeft voor al deze uitdagingen programma's en projecten ontwikkeld.

De slaagkans, kracht en opschaalbaarheid van deze programma's is echter sterk afhankelijk van:

- ondersteuning van gezamenlijke onderzoeks- en productiefaciliteiten (High-Tech Twente);
- nieuwe investeringen in toplocaties (een investeringsfonds voor campussen), zoals Kennispark, Polymer Science Park, TechBase, S/Park en de Stadscampus Enschede / Ariënsplein (Connect-U);
- het aantrekken en behouden van (top)talent (Fonds voor Vakmanschap en Human Capital Agenda).

High-Tech Twente omvat 3 componenten: (a) Fotonica en Nanotechnologie, (b) TopFit, en (c) BOOST Smart Industry. Bij de ontwikkeling van fotonica, trekken we samen op met Eindhoven en Nijmegen. Hierover zijn afspraken gemaakt tussen provincies Overijssel, Noord-Brabant en Gelderland. Met TopFit hebben we een innovatief health impactprogramma, dat een maatschappelijke, economische als wetenschappelijke kant heeft. BOOST Smart Industry als regionale vertaling van de landelijke agenda Smart Industry. Het richt zich met fieldlabs, skills lab en het Fraunhofer instituut, op de maak-industrie in de regio's Twente, Achterhoek, Arnhem-Nijmegen en het noordelijk deel van regio Zwolle, op snellere digitalisering van productieprocessen, internationale ketenintegratie, robotica, mechatronica (T-Valley), advanced materials & manufacturing, en hergebruik van materiaal stromen.

Om samenwerking tussen kennisinstellingen en bedrijfsleven te faciliteren, bedrijven aan te trekken, startups een plek te geven, en (top)talent te werven en behouden, is er grote behoefte aan doorontwikkeling van dynamische en aantrekkelijke 'campussen' waar wetenschap, innovatie, fieldlabs, bedrijvigheid en talent bij elkaar gebracht wordt. Zonder investeringen dreigen de plannen te verworden tot los zand.

Het is natuurlijk niet alleen maar hightech dat de klok slaat. De regio's zijn ook sterk in agro food (zie vitaal platteland) en toerisme. Toerisme is een belangrijke pijler onder de regionale economie. De komende jaren willen we met het Rijk werken aan de spreiding van het toerisme over Nederland. Overijssel biedt daarvoor prachtige alternatieven. Om de toestroom goed het hoofd te bieden en om de gebieden aantrekkelijk te houden voor bewoners, zullen we samen moeten investeren in bereikbaarheid en leefbaarheid.

Tot slot, de regionale economie heeft moeite om (top) talent aan te trekken en te behouden in verschillende sectoren. Dit bedreigt een vitale regionale economie. Daarom werken we aan een betere match tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt met unieke programma's als het Twents Fonds voor Vakmanschap, de Human Capital Agenda in de regio Zwolle en de specifieke programma's voor talentontwikkeling in de Cleantech Regio.

De regionale partners dragen een belangrijk deel van de genoemde investeringen, en dragen daarmee direct bij aan de doelstellingen uit het regeerakkoord rondom 'onderwijs en onderzoek' (1.3 uit het regeerakkoord) en aan 'economie, innovatie en vestigingsbeleid' (2.4 uit het regeerakkoord). Om de eerder genoemde schaa sprong te kunnen maken, is echter een aanvullende bijdrage nodig van het Rijk.

Wij schatten in dat de provincie, regio's en bedrijfleven samen de komende jaren €200 miljoen investeren. Wij vragen het Rijk met gelijkwaardige cofinanciering te participeren.

Investeringslijn Vitaal Platteland

Overijssel kent een sterke agrosector, die verantwoordelijk is voor 10% van onze inkomsten en 15 % van de werkgelegenheid. De sector heeft te maken met forse uitdagingen. Denk aan de beperking van broeikasgasemissies uit de landbouwen de noodzaak om over te stappen naar een gezond, circulair, resource-efficiënt en concurrerend voedselsysteem. Naast gezond en veilig voedsel gaat het om goed werkende ecosystemen, die zorgen dat we duurzaam kunnen leven in ons dichtbevolkte land, om waardevolle natuur en een landelijk gebied waar we van kunnen genieten en dat bijdraagt aan een goed economisch vestigingsklimaat en een veilige en gezonde leefomgeving. Deze opgaven komen bij elkaar in het landelijk gebied. Technologische innovaties dragen bij aan het oplossen hiervan.

Met Wageningen Universiteit en Research als middelpunt, is Oost-Nederland het centrum voor kennis over agro-food en gezonde ecosystemen. Die kennis brengen we, samen met bedrijfsleven en kennisinstellingen, in de praktijk. In de innovatielabs van ons programma Agro&Food ligt de focus op verduurzaming van de landbouw, gezond van grond tot mond. Nieuwe verdienmodellen voor de agroketen staan centraal. Een voorbeeld is The Protein Cluster (TPC) , een samenwerkingsverband tussen de provincies Gelderland en Overijssel, Food Valley NL en Oost NL. Doel: aanjagen van de eiwittransitie door kennisontwikkeling, innovatie en productontwikkeling. Mineral Valley beoogt de landbouw circulair en toekomstbestendig te maken en een bijdrage te leveren aan de oplossing van het energie- en klimaatvraagstuk. Daarbij lopen we vaak tegen regelgeving aan. We hebben het Rijk nodig om deze belemmeringen weg te nemen. Met de inzet van middelen van het Rijk kunnen we samen de uitvoering versnellen.

Dat doen we door ondernemers, overheden, onderwijs en onderzoek uit te dagen en te ondersteunen bij het uitwerken van realistische oplossingen voor vraagstukken rond mestverwerking, bodemgezondheid en klimaat binnen de voedselproductieketen, in crossovers met energie en industrie. Met Toekomstgerichte Erven pakken we meerdere problemen in onderlinge samenhang aan: verpaupering door teruglopende inkomsten, asbestproblematiek en energietransitie. In 'Samen werkt beter' wordt door 15 organisaties gewerkt aan een balans tussen economie en ecologie bij de uitwerking van de natuuropgave.

Met de regio-specifieke werkwijze van "Samen werkt Beter" en een programmatische innovatieve aanpak wil Overijssel blijven werken aan en investeren in de uitdagingen waar het landelijk gebied voor staat. Wij schatten in dat de provincie, regio's en bedrijfsleven samen de komende jaren €80 miljoen investeren. Wij vragen het Rijk met gelijkwaardige cofinanciering te participeren.

Investeringslijn Klimaat en energie

De transitie naar een duurzame energievoorziening en circulaire economie en de noodzakelijke aanpassingen aan de klimaatverandering zijn enorme uitdagingen. Zowel door hun omvang, hun technologische complexiteit als de veelheid aan belangen die hier samenkomt. Wij zijn echter overtuigd van de haalbaarheid van de ambitieuze nationale doelstellingen die op deze terreinen zijn geformuleerd en geloven bovendien in de economische meerwaarde daarvan. Samenwerken en gezamenlijk investeren in deze ambities past bij de nationale aanpak die het Kabinet voorstaat.

Op het gebied van energie, klimaat en circulaire economie heeft Overijssel meerdere programma's lopen, die ofwel in voorbereiding ofwel in uitvoering zijn. We hebben als eerste provincie in Nederland een integrale Regionale Klimaatadaptatiestrategie (RAP) opgesteld. We werken als overheden samen, gemeenten en waterschappen voorop, met bedrijfsleven, natuur- en milieuorganisaties en belangenorganisaties. De kennis die we daarin opdoen, delen we actief met andere regio's in Nederland. We zetten ons organiserend vermogen en onze kennis in om tot geaccepteerde regionale energiestrategieën te komen. Dat is een belangrijk deel van onze inzet in de nationale energieaanpak. Met het programma Nieuwe Energie Overijssel en ons Energiefonds dragen we actief bij aan uitvoering van maatregelen. We doen dat in een publiek-private alliantie, van netbeheerder tot maatschappelijke organisaties, van waterschap tot woningbouwcoöperatie. We willen extra investeren in proeftuinen om duurzame warmteprojecten te versnellen.

In ons programma voor circulaire economie vertalen we de transitieagenda's van het Nationale Grondstoffenakkoord naar de praktijk, samen met andere overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen en andere partijen. We koppelen ze aan de sterke kanten van Overijssel, aan de topsectoren en aan activiteiten uit lopende programma's.

Naast al deze inspanningen leveren de drie regio's vanuit hun specifieke kracht hun bijdragen aan de klimaat- en energiedoelstellingen. Zwolle is een voorloper op het gebied van klimaatadaptatie, Twente een belangrijke speler in de ontwikkeling van high tech bio-energie en de Cleantech Regio heeft verduurzaming als centrale focus in haar profiel.

Wij schatten in dat de provincie en de gemeenten samen de komende jaren €80 miljoen investeren. Wij vragen het Rijk met gelijkwaardige cofinanciering te participeren

Investeringslijn Bereikbaarheid

Oost-Nederland ontwikkelt zich op het gebied van werkgelegenheid en verdienvermogen sneller dan het Nederlandse gemiddelde. Qua concurrentiepositie kunnen we ons op de gebieden vestigingsklimaat, woonklimaat, voorzieningen meten met de Europese top. Om de goede positie te behouden en ons verder te blijven ontwikkelen, is het wel van belang dat we blijven investeren in de verdere verbetering van (inter)nationale bereikbaarheid via spoor en wegverbindingen.

In Twente, Cleantech Regio en de regio Zwolle bevinden zich belangrijke economische motoren voor de BV Nederland. Bereikbaarheid binnen deze Daily Urban Systems is cruciaal, maar ook tussen stedelijke gebieden en dat niet alleen binnen Overijssel. Elke regio heeft zijn specifieke uitdagingen op het gebied van bereikbaarheid. Daarnaast ligt Overijssel op de corridors tussen Randstad, Noord-Nederland, Ruhrgebied en Noord-Oost Europa. De Overijsselse hoofdinfrastructuur faciliteert daarmee regionale, nationale en internationale relaties.

De aantrekkende economie is zichtbaar op de weg en in het openbaar vervoer, meer dan dat we hadden verwacht. Ook komende jaren is er groei. Dit leidt tot een grotere druk op zowel de weg als het spoor. Optimale benutting van bestaande netwerken en slimme investeringen in weg-, spoor- en waterinfrastructuur zijn nodig om daarmee de economische ontwikkeling van Overijssel én Nederland te faciliteren.

De provincie pleit voor een adaptieve programmering en een opgavengerichte benadering: wat is de potentie van een gebied, wat draagt verbeterde bereikbaarheid daar aan bij en wat zijn dan de juiste ingrepen. Daarbij willen we tegelijk invulling geven aan de bijbehorende uitdagingen op het gebied van energietransitie, klimaatadaptatie en circulariteit.

In der regio's wordt veel ervaring op gedaan met Slimme mobiliteit en zijn op onderdelen daarvan zelfs koploper. Hierdoor zijn Regio's in staat een snelle overstap te maken naar nieuwe mobiliteitsdiensten en slim en schoon vervoer. Hiermee kunnen we de stijging van de congestie tegengaan en bijdragen aan de verduurzaming van de mobiliteit.

Naast Beter Benutten en Slimme Mobiliteit heeft de provincie de afgelopen jaren met het Rijk via het MIRT ingezet op opwaardering van Rijkswegen en provinciale wegen, spoorlijnen en kanalen. De provincie Overijssel wil met de Gebiedsagenda Oost-Nederland, samen met het rijk de opgaven verkennen en waar nodig de benodigde verbeteringen realiseren. De komende 3 à 4 jaar verwachten wij samen met gemeenten en bedrijfsleven opnieuw te investeren in slimme en duurzame mobiliteit.

Wij schatten in dat de provincie en de gemeenten samen de komende jaren €150 miljoen investeren. Wij vragen het Rijk met gelijkwaardige cofinanciering te participeren in de transitie naar een duurzaam en slim mobiliteitsstelsel in Overijssel.

Investeringslijn Grensoverschrijdende Samenwerking

Als de belemmeringen van de Europese binnengrenzen worden weggenomen, dan is nog een flinke extra economische groei van 8 % mogelijk in de grensregio's, zo blijkt uit onderzoek van de Europese Commissie . Voor ons een belangrijke reden om te investeren in grensoverschrijdende samenwerking. Samen met onze buurprovincies en regio's werken we aan samenwerkingsagenda's met partners aan de andere kant van de grens in NRW en Nedersaksen. Dat doen we door gezamenlijk na te denken over een governance model om de kansen te benutten en belemmeringen op te lossen. Maar ook heel concreet in de directe grensregio met het Münsterland Waar we sterk willen investeren in het ontwikkelen van concrete projecten, elkaar als belangrijke partners in het Interreg A programma zien, gezamenlijke belangen steviger willen behartigen en sterker in willen spelen op trends en toekomstthema die ons bezighouden. Grensoverschrijdende arbeidsmarkt, onderwijs, bereikbaarheid en (eu)regionale economie zijn hierbij belangrijke thema's. Zo richten we ons onder andere op het gemeenschappelijk aantrekken van vakkrachten buiten de regio en het behouden van jong talent, het uitbouwen van de grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling, het afstemmen van vakdiploma's en de stimulering van de buurtaal. Willen we investeren in het verbeteren van grensoverschrijdende bereikbaarheid over water, rail en weg, van vrachtschip tot fiets. Hebben we internationalisering van ons MKB hoog in het vaandel. En houden we ons onder andere bezig met de duurzame ontwikkeling van het landelijk gebied.

We doen daarmee ook waardevolle ervaring op met multilevel governance in grensoverschrijdende samenwerking en investeren sterk in onze duurzame relatie. De Proeftuin Oost-Nederland – Münsterland heeft daarmee ook een voorbeeldfunctie voor andere grensregio's in Nederland en Duitsland. De provincies willen samen met het Rijk investeren in het programma om zo de kansen te benutten en de economische groei fors te stimuleren. Maar ook om grensoverschrijdende belemmeringen weg te werken. Een aantal barrières is lokaal en regionaal te slechten, maar sommige belemmeringen kunnen alleen met behulp van de rijksoverheid (in Nederland), de Bondsregering en de deelstaten worden weggenomen. Denk aan de problemen op het gebied van belastingen, de erkenning van vakdiploma's, onderwijs en opleidingen, en verschillen in sociale wetgeving waar arbeidszoekenden vaak niet van op de hoogte zijn. Ook het fysieke transport over de grens sluit niet altijd goed aan. Het openbaar vervoer stopt vaak bij de grens, rijkswegen worden provinciale wegen.

Wij schatten dat hiervoor € 3 miljoen noodzakelijk is. We vragen het Rijk hiervan de helft bij te dragen.